

СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

„Службен весник на Република
Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации 15 дена.

Петок, 15 ноември 1991
Скопје

Број 50

Год. XLVII

Аконтацијата за 1991 година изнесува 1.300 динари. Овој број чини 20 динари. Жиро сметка 40100-603-12498

988

Врз основа на член 5 од Законот за изменување и дополнување на Законот за комуналните такси („Службен весник на Република Македонија“ број 28/91), Законодавно – правната комисија на Собранието на Република Македонија, на седницата одржана на 26 јули 1991 година, го утврди пречистениот текст на Законот за комуналните такси.

Пречистениот текст на Законот за комуналните такси ги опфаќа Законот за комуналните такси („Службен весник на СРМ“ број 45/72), Законот за изменување и дополнување на Законот за комуналните такси („Службен весник на СРМ“ број 39/77), Законот за изменување и дополнување на Законот за комуналните такси („Службен весник на СРМ“ 42/80), Законот за изменување на Законот за комуналните такси („Службен весник на СРМ“ број 51/88), Законот за изменување и дополнување на Законот за комуналните такси („Службен весник на СРМ“ број 11/91) и Законот за изменување и дополнување на Законот за комуналните такси („Службен весник на Република Македонија“ број 28/91), во кои е означен денот на нивното влегување во сила.

Број 13-3584/1
26 јули 1991 година Претседател
Скопје на Законодавно – правната комисија на
Собранието на Република Македонија,
Томислав Стојановски, с.р.

ЗАКОН ЗА КОМУНАЛНИТЕ ТАКСИ (Пречистен текст)

Член 1

Со овој закон се воведува плаќање на комунални такси како давачки за задоволување на општите општествени потреби.

Комунални такси се плаќаат за користење на определени права, предмети и услуги од јавен карактер од страна на општествено – правните и граѓанско – правните лица, работните луѓе кои самостојно вршат дејност со личен труд со средства на трудот во сопственост на граѓани, работните луѓе кои со личен труд самостојно во вид на занимање вршат професионална дејност и од граѓаните.

Член 2

Комуналните такси се плаќаат според Тарифата за комуналните такси што е составен дел на овој закон.

Член 3

Комунални такси се плаќаат за следниве определени права, предмети и услуги за:

- 1) секоја фирма, односно назив истакнат на деловна просторија;
- 2) привремен престој на лица во градовите и населбите од градски карактер, бањските, климатските и туристичките места;

3) користење на површини за подигање на кампови, шатори и друга слична привремена употреба;

4) користење на тротоари пред деловни простории за вршење на стопанска дејност;

5) истакнување на реклами, објави и огласи на јавни места;

6) држење музика во јавните локали;

7) држење предмети за игра во јавните локали;

8) држење витрини за изложување на стоки надвор од деловните згради;

9) користење на просторот за паркирање на моторни возила и нивните приколки, моторцикли, мотори и велосипеди на места што за таа цел ќе ги определи општината;

10) користење на плоштадите и друг простор во градовите, населбите и населните места со цел за изложување предмети, приредување изложби и други забавни приредби за стопанска цел и

11) користење на улиците со патнички, товарни, друмски моторни и приклучни возила, освен за оние возила за кои е пропишано плаќање на данок на имот.

Под јавни локали, во смисла на точките 6 и 7, се подразбираат угостителските објекти (кафеани, гостилници и слично) и нивните истурени деловни места (бавчи, тераси и слично).

Под истакната фирма, односно назив во смисла на став 1 точка 1 се подразбира секое обележје или натпис кој означува дека одредено физичко или правно лице врши извесна дејност или занимање, со исклучок на натписите со називи на државни органи; натписите на организациите на здружениот труд од областа на општествените дејности; натписите на општествено – политичките организации и здруженија на граѓани истакнати на нивните седишта и ознаките на основните единици на ПТТ служби во селата, железничките станици и автобуските станици на градскиот и меѓуградскиот сообраќај.

Член 4

Обврзник на комунална такса е лице кое користи определени права, предмети и услуги за чие користење е пропишано плаќање на комунална такса.

Член 5

Висината на комуналната такса не може да се одредува според вредноста на предметот, извршениот промет или остварениот приход.

Комуналните такси се утврдуваат во еднаква висина за сите обврзници кои вршат иста дејност или занимање, односно за сите обврзници од иста категорија.

Комуналната такса за истакната фирма, односно назив од член 3 став 1 точка 1 на овој закон се утврдува различно по видови на дејности. Во случај кога фирмата, односно називот е истакнат на повеќе места на иста деловна просторија се плаќа една комунална такса за фирма.

Комуналните такси од член 3 став 1 точки 3,4 и 10 на овој закон се утврдуваат по метар квадратен на корисна површина.

Член 6

Комунална такса не се плаќа за:

- 1) користење на предмети, услуги и земјиште од страна на воени единици и установи;
- 2) посмртни објави и огласи, како и објави и огласи од член 3 точка 5, кои се однесуваат на дејноста на државните органи, самоуправните интересни заедници, месните заедници и општествените организации;
- 3) привремен престој на лица во друго место за време на работни акции како членови на работни бригади, како и за користење на слободни површини за кампови и шатори од работните бригади;
- 4) излозите на витрините што се наоѓаат во деловните згради или на сасмите;
- 5) играње шах во јавните локали;
- 6) музика која се репродуцира со механички средства (грамофон, магнетофон, радио, телевизор и слично освен дубокс апаратите);
- 7) истакнување на фирма, односно назив на деловните простории во пасивните населени места со изразена миграција во Републиката и
- 8) дефицитарни занимања и занаети во изумирање, утврдени со Одлука на Владата на Република Македонија.

Се ослободуваат од плаќање на комуналната такса од член 3 став 1 точка 2 на овој закон и тоа:

- инвалидите, воените и мирновременски воени инвалиди;
- војниците и питомците на воени школи и
- членовите на Сојузот на слепите и глувите на Југославија.

Деца до 18 години возраст и младинци кои групно престојуваат плаќаат комунална такса во износ од 50% од пропишаната.

Населените места од став 1 точка 7 на овој член ги определува Владата на Република Македонија, по претходно мислење на собранието на соодветната општина.

Член 7

Такса за привремен престој и такса за користење на површините за кампирање и за шатори не плаќаат странските државјани кои според меѓународните договори се ослободени од плаќање на други такси и даноци.

Такса од став 1 на овој член не плаќаат ни други странски државјани за кои ослободувањето од плаќање на тие такси е предвидено со посебен меѓународен договор.

Член 8

Обврската за плаќање комунална такса настанува во моментот на користењето на правото, предметот или услугата за чие користење е пропишано плаќање на такса.

Член 9

Правото на облог и правото на наплата на комуналните такси застарува за две години по истекот на годината во која требало да се изврши облогот, односно да се наплати таксата.

Правото на враќање на повеќе наплатена комунална такса застарува за две години по истекот на годината во која таксата била платена.

Член 10

Органот за приходи е должен на обврзникот на комунална такса да му издаде решение за облог со комунална такса.

Наплатата на комуналните такси од член 3 за привремен престој на лица, за користење на површините за подигање на кампови, шатори, за користење на просториите за паркирање на возила и за огласи, се врши без издавање на решенија или писмено известување за облог со овие такси.

Член 11

Комуналните такси се плаќаат во годишен износ или сразмерно за времето на користењето на правата, предметите или услугите.

Комуналните такси од член 3 став 1 точки 1,4,7 и 8 на овој закон се плаќаат во годишен износ, а ако се утврдуваат помалку од една година се плаќаат полугодишно, односно најмалку тримесечно, а комуналните такси од точките 2,3,5,9,10 и 11 на овој закон се плаќаат сразмерно на времето на користењето на правата, предметите или услугите.

Член 12

Комуналната такса од точките 1,7 и 8 на член 3 од овој закон се плаќа во годишен износ.

Органот за приходи според податоците од состојбата на 1 јануари секоја година за секој обврзник одделно со решение го утврдува износот на таксата што треба да ја плати.

Обрзниците на комуналната такса од став 1 на овој член се должни таксата да ја платат во рок од 30 дена од денот на доставувањето на решението.

Член 13

Ако во текот на годината настанат услови за плаќање на комуналната такса од член 12 на овој закон или настанат промени кои доведуваат до плаќање такса во поголем износ, обврзникот на таксата е должен во рок од 15 дена за тоа да поднесе пријава до органот за приходи.

Органот од став 1 на овој член со решение ќе ја утврди висината на таксата во годишниот износ и ќе го задолжи обврзникот да ја плати таксата во рок од 15 дена од денот на доставувањето на решението.

Обврзникот на комуналната такса кој не ќе поднесе навреме пријава според став 1 на овој член, ќе се задолжи, покрај редовната такса, со зголемена такса од 30%.

Член 14

Обврзниците на таксата од точка 6 на член 3 од овој закон се должни настанувањето на таксената обврска да го пријават на органот за приходи во рок од пет дена по приемот на одобрението за држење музика.

Врз основа на пријавата, органот за приходи ја утврдува таксата за времето за кое е одобрено држењето музика, за што му доставува решение на обврзникот.

Ако таксата се однесува за време покусо од еден месец, обврзникот е должен веднаш да ја уплати. Ако се однесува за повеќе од еден месец, таа се плаќа во еднакви месечни рати и тоа однапред, а најдоцна до 5 во месецот.

Член 15

Комуналната такса од точка 2 на член 3 непосредните даватели на услугите за сместување се должни да ја пресметаат и да ја наплатат од таксениот обврзник.

Наплатената такса од став 1 на овој член непосредните даватели на услугите за сместување се должни да ја уплатат на соодветната сметка кај Службата на општественото книговодство во Република Македонија најдоцна во рок од седум дена по истекот на месецот.

Член 16

Таксата од точката 5 на член 3 од овој закон се пресметува врз основа на пријавата на обврзникот, која се поднесува пред истакнувањето на рекламата, објавата, односно огласот.

Таксата од став 1 на овој член мора да се плати веднаш.

Член 17

Присилна наплата на комуналните такси од граѓаните и граѓанските правни лица ќе се врши според прописите што важат за присилна наплата на даноците, а од другите обврзници – според прописите по кои се врши присилна наплата на нивните обврски спрема општествената заедница.

На износот на комуналната такса, која не е платена во пропишаниот рок, се плаќа камата по стапка во износ според Законот за висината на стапката на затезната камата.

Непосредниот давател на услугите за сместување кој комуналната такса не ќе ја уплати на односната сметка и во определениот рок од член 15, ќе плати камата од 0,2% дневно, од неуплатениот износ на таксата.

Член 18

Непосредниот давател на услугите за сместување солидарно гарантира со таксениот обврзник за наплата на комуналната такса за привремен престој.

Член 19

Надзор над примената на овој закон и над прописите донесени врз основа на него врши органот за приходи.

Кога при вршењето на надзорот органот од став 1 на овој член утврди дека непосредниот давател на услугите за сместување не постапил според одредбите од член 15 и член 17 став 3 од овој закон, ќе донесе решение со кое ќе ја утврди обврската заради наплата на непосредниот давател на услугите за сместување.

Решението од став 2 на овој член се доставува на извршување на Службата на општественото книговодство во Република Македонија кај која се води жиро-сметката на непосредниот давател на услугите за сместување.

Член 20

Во поглед на облогот и наплатата на комуналните такси, жалбената постапка, обновата на постапката и враќањето на комуналната такса се применуваат одредбите на Законот за даноците на граѓаните, доколку со овој закон не е поинаку определено.

Член 21

Приходите од комуналните такси се отстапуваат на општината во која се остварени.

Член 22

Со парична казна од 1.000 до 5.000 динари ќе се казни правното лице и граѓанското правно лице ако:

1) не поднесе пријава до органот за приходи на општината за настанатата таксена обврска;

2) не дозволи преглед на деловните книги, деловните и станбените простории или го попречува овластеното службено лице во вршењето на прегледот со цел за прибирање податоци потребни за облог и наплата на комуналната такса и

3) го одбегнува плаќањето на обложениот, односно утврдениот износ на таксата, и ако не ја намира својата обврска во рок од шест месеци од денот на стасаноста за плаќање.

За прекршоците од став 1 точки 1, 2 и 3 на овој член ќе се казни и одговорното лице во правното лице и граѓанското правно лице со парична казна во износ од 500 до 2.000 динари.

За прекршоците од став 1 точки 1, 2 и 3 на овој член ќе се казни и поединецот во вршење на самостојна дејност или професија со парична казна во износ од 500 до 1.000 динари.

За прекршоците од став 1 на овој член ќе се казни и граѓанинот со парична казна во износ од 500 до 1.000 динари.

Член 23

Непосредниот давател на услугите за сместување ќе се казни и за прекршок со парична казна од 500 до 2.000 динари ако од таксениот обврзник во рокот и на начинот предвиден со член 15 не ја наплати таксата за привремен престој.

Со паричната казна од став 1 на овој член ќе се казни за прекршок непосредниот давател на услугите за сместување ако наплатената такса за привремен престој не ја уплати на односната сметка.

Со парична казна од 500 до 1.000 динари ќе се казни за прекршок од ставовите 1 и 2 на овој член и одговорното лице кај непосредниот давател на услугите за сместување.

Член 24

Решение за казнување од член 22 на овој закон донесува во прв степен органот за приходи.

По жалбата против решението за казнување донесено во прв степен решава републичкиот орган на управата, надлежен за работите на финансите.

Жалбата не го задржува извршувањето на решението.

Член 25

Комуналните такси се плаќаат според следнава:

**Тарифа
за комунални такси**

Тарифен број 1

за истакнување на фирма, односно назив на:

а) деловните простории на граѓаните кои самостојно вршат стопанска и професионална дејност 3.000 динари

б) деловните простории на граѓаните кои самостојно вршат стопанска и професионална дејност, а данокот го плаќаат во паушален износ 1.000 “

в) деловните простории на претпријатијата и другите правни лица од областа на производството, прометот и услугите, освен за продавници, киосци, деловни единици и слично за кои таксата изнесува 3.000 10.000 “

– деловните простории на претпријатијата и другите правни лица од комуналните услуги 5.000 “

– деловни простории на претпријатијата и другите правни лица, како и на откупните пунктови кои дејствуваат повремено 5.000 “

Тарифен број 2

за привремен престој на лица (дневно)

– за домашни лица	10
– за странски лица	Се плаќа динарска противвредност од 2 САД долари

Тарифен број 3за користење на површини во кампови
за подигање шатори и друга слична
привремена употреба–дневно

10

ЗАБЕЛЕШКА:

Наплатата на таксата од таксените обврзници од тарифните броеви 2 и 3 ја вршат угостителските, туристичките и други претпријатија, другите даватели на угостителски и туристички услуги, граѓаните кои вршат угостителска и туристичка дејност со личен труд, како и приватните домаќинства што вршат сместување на домашни и странски лица кои привремено престојуваат во нивните угостителски и туристички објекти за сместување и приватните домаќинства.

Наплатената такса од став 1 претпријатијата и граѓаните се должни да ја уплатат на соодветната сметка кај Службата на општественото книговодство во Република Македонија.

Тарифен број 4за користење на тротоарите пред деловни
простории за вршење на стопанска
дејност, од м² дневно

3

Наплатата на таксата ја врши органот надлежен за издавање одобрение за вршење на стопанска дејност и ја уплатува на соодветната сметка кај Службата на општественото книговодство во Република Македонија.

Тарифен број 5за истакнување на реклами, објави и огласи на јавни
места се плаќа такса и тоа:

1) за граѓани кои вршат стопанска дејност:	
– до седум дена	500
– до 30 дена	700
– до една година	2.000
2) за правните лица од областа на производството, прометот и услугите:	
– до седум дена	1.000
– до 30 дена	1.500
– до една година	2.000

Тарифен број 6

за држење музика во јавни локации

10.000

Тарифен број 7за држење предмети за игра во јавните локации, по
предмет годишно

5.000

Тарифен број 8за држење витрини за изложување на
стоки надвор од деловните простории
се плаќа такса годишно и тоа:

– за граѓани кои вршат стопанска дејност	2.000
– за правните лица од областа на производството, прометот и услугите	4.000

Тарифен број 9за користење на просторот за
паркирање на моторни возила
а) паркирање и гаражирање на патнички
возила на јавни паркиралишта

– до 2 часа	2
– до 5 часа	5
– до 12 часа	10
– до 24 часа	20

б) паркирање на товарни моторни возила
и автобуси

– од 6,00 до 20,00 часот	50
– од 20,00 до 6,00 часот	100

в) паркирање со паркинг–часовници

– до 30 минути	2
– до 60 минути	5

г) продажба на возила на паркинг–простори

– за патнички возила	100
– за товарни моторни возила	500

ЗАБЕЛЕШКА:

Наплатата на таксата ја врши претпријатието на кое му е доверено организирањето и одржувањето на паркинг–платот и ја уплатува на соодветната сметка кај Службата на општественото книговодство во Република Македонија.

Тарифен број 10За користење на плоштадите и друг простор во градо-
вите, населбите и населените места со цел за изложува-
ње на предмети, приредување изложби и забавни при-
редби и друго се плаќа такса за заземена површина по
м² дневно

3

ЗАБЕЛЕШКА:

Наплатата на таксите ја врши органот надлежен за издавање одобрение за приредување изложби и забавни приредби и ја уплатува на соодветната сметка кај Службата на општественото книговодство во Република Македонија.

Тарифен број 11за користење на улиците со патнички, товарни, друм-
ски, моторни и приклучни возила годишно и тоа:

– за товарни возила по тон носивост	200
– за патнички возила до 1.000 кубика	100
– за патнички возила од 1.000 до 1.300 кубика	150
– за патнички возила од 1.300 до 1.500 кубика	200
– за патнички возила над 1.500 кубика	300
– за автобуси и други возила што служат за превоз на патници	1.000
– за специјални возила	100
– за сите видови моторцикли	100

ЗАБЕЛЕШКА:

Наплатата на таксата ја врши органот надлежен за регистрација на возилата и ја уплатува на соодветна сметка кај Службата на општественото книговодство во Република Македонија.

Член 26

По исклучок од Тарифниот број 2 од Тарифата, за 1991 година за договорите за ангажирање на угостителските капацитети (договор за алотман), склучени до денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе се применува таксата за привремен престој на лица (дневно) пропишана во 1990 година.

989

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 12 став 1 алинеја 1 и член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата одржана на 9 октомври 1991 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ УКИНУВА Одлуката за дополнување на Статутот на Домот на културата „Григор Прличев“ во Охрид, донесена на собирот на работниците од 15 септември 1988 година.

2. СЕ ОДБИВА предлогот за оценување уставноста и законитоста на член 88 став 3 од Статутот на Домот на културата „Григор Прличев“ во Охрид, донесен на референдумот од 21 декември 1987 година.

3. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“ и во Домот на начин предвиден за објавување на општите акти.

4. Основниот суд на здружениот труд во Битола со предлог поднесен до Уставниот суд на Македонија, поведе постапка за оценување уставноста и законитоста на актите означени во точките 1 и 2 на оваа одлука, затоа што оспорената одлука била донесена на собир на работниците, а ставот 3 на член 88 од Статутот за работното место директор, како еден од условите ги предвидува организаторските способности на кандидатот, без објективизирани критериуми за нивно утврдување, што не било во согласност со Уставот и било во спротивност со закон.

5. Судот на седницата утврди дека Одлуката за дополнување на Статутот на Домот е донесена на собир на работниците, одржан на 15 септември 1988 година и дека според статутот Домот е организиран како општествено претпријатие, кое се бави со културно просветна, уметничка и музичка дејност, со трговски, финансиско-технички и други деловни услуги.

Согласно член 438 од Законот за здружениот труд кој, во поглед на постапката за донесување на општите акти, се уште се применува на организациите кои вршат општествена дејност, работниците, покрај другото, со референдум одлучуваат и за донесување на статутот, а согласно член 550 став 1 од овој закон измените и дополнувањата на самоуправните општи акти се вршат на начин и по постапка според која се донесени. Исто така, согласно член 46 став 5 од законот за претпријатијата („Службен лист на СФРЈ“ бр. 77/88, 40/89, 46/90 и 61/90), работниците со референдум одлучуваат за статутот на општественото претпријатие, како и за неговите измени и дополнувања.

Со оглед на тоа што оспорената одлука е донесена на собир на работниците, а не со референдум односно не е донесена во иста постапка како статутот на Домот, Судот утврди дека таа е во спротивност со означените законски одредби.

6. Судот на седницата, исто така, утврди дека според член 88 став 3 од Статутот за директор на Домот може да биде именувано лице кое, покрај со закон предвидените услови, поседува и организаторски способности.

7. Согласно точка 1 став 5 од Амандман LXI на Уставот на Република Македонија во стопанските и во другите организации се именува раководен орган во согласност со закон.

Во Законот за сценско-уметничка дејност („Службен весник на СРМ“ бр. 4/86) не се предвидени посебни услови за именување на директор.

Според член 54 став 2 од Законот за претпријатијата, со Статутот на општественото претпријатие се утврдуваат условите за именување на директорот.

Од изнесените уставни и законски одредби, произлегува дека претпријатијата самостојно ја утврдуваат организацијата на работењето и ги снесат последиците од нивното работење и дека со законот е препуштено условите и начинот за именување на раководниот орган да се уредат со општ акти на претпријатието. Притоа, претпријатијата мораат да го почитуваат уставниот принцип за еднаквоста на граѓаните утврден со член 204 став 2 и точка 1 од Амандман LXX на Уставот на Република Македонија.

Со оглед на тоа што со оспорената одредба од Статутот се определуваат условите кои се однесуваат на сите граѓани кои ќе конкурираат за директор на претпријатието. Судот оцени дека не може да се постави прашањето за нејзината согласност односно спротивност со означените уставни и законски одредби.

Што се однесува до наводот во предлогот за не објективизираноста на критериумот организаторски способности, Судот смета дека тоа е прашање за конкретна примена на оспорената одредба, за што, согласно точка 1 од Амандман LIII на Уставот на Република Македонија, овој суд не е надлежен да одлучува.

Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точките 1 и 2 од оваа одлука.

Претседател

У. бр. 78/91 на Уставниот суд на Македонија
9 октомври 1991 година
Скопје

м-р Јордан Арсов, с.р.

990

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата одржана на 30 октомври 1991 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ УКИНУВААТ одредбите од Статутот на Општественото претпријатие Агрониндустриски комбинат „Куманово“ во Куманово, донесен со референдум на 27 ноември 1989 година, што се однесуваат на посебниот општествен интерес и начинот на неговото остварување.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“ и во означеното претпријатие на начин предвиден за објавување на општите акти.

3. Уставниот суд на Македонија, со Решение У. бр. 69/90 од 18 септември 1991 година, поведе постапка за оценување уставноста и законитоста на одредбите од статутот означен во точката 1 од оваа одлука, затоа што се постави прашањето за нивната согласност со точката 7 од Амандман XXVI на Уставот и спротивност со член 2 став 2 од законот за работењето и управувањето на организациите на здружениот труд што вршат комунални дејности од посебен општествен интерес.

4. На седницата Судот утврди дека со член 5 став 2 од Статутот се определени дејностите кои се од посебен општествен интерес за Општината, со преземање на содржината на Одлуката за измена и дополнување на Одлуката за определување на организациите на здружениот труд и други самоуправни организации и засадници во Општината кои вршат работи или дејности од посебен општествен интерес, донесена од Собранието на Општината Куманово на 25 септември 1989 година. Исто така, Судот утврди дека со други одредби од Статутот се уредуваат прашања за начинот на остварувањето на дејностите кои се од посебен општествен интерес. Понатаму, Судот утврди дека означената одлука на Собранието на Општина Куманово е укината со

Одлука У. бр. 248/89, донесена од Уставниот суд на Македонија на 12 септември 1990 година, а нова не е донесена.

5. Согласно точка 7 од Амандман XXVI на Уставот на Република Македонија со закон и со одлука на Собранието на Општината односно на градската заедница заснована врз закон може ако тоа го бара посебниот општествен интерес, да се уреди начинот на остварување на тој интерес во работењето на организациите на здружениот труд што вршат стопанска дејност кога тоа работење е незаменлив услов за животот и работата на граѓаните или за работата на другите организации на определено подрачје.

Според член 2 став 2 од законот за работењето и управувањето на организациите на здружениот труд што вршат комунални дејности од посебен општествен интерес („Службен весник на СРМ“ бр. 36/77) Собранието на Општината со одлука определува кои комунални дејности односно работи се од посебен општествен интерес.

Од изнесените уставни и законски одредби произлегува дека претпријатијата не можат сами, без основ во закон и во одлука на Собранието на Општината, да определува кои дејности се од посебен општествен интерес и да го уредуваат начинот на остварување на тој интерес.

Со оглед на тоа што со оспорените одредби од Статутот се определуваат дејностите од посебен општествен интерес и се уредува начинот на остварувањето на тој интерес без за тоа претпријатието да има основ во закон и во одлука на Собранието на Општината, Судот утврди дека тие одредби од Статутот не се во согласност и се во спротивност со означените уставни и законски одредби.

Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

Претседател

У. бр. 69/90 на Уставниот суд на Македонија
30 октомври 1991 година м-р Јордан Арсов, с.р.
Скопје

991.

Уставниот суд на Македонија, врз основа на член 20 од Законот за основите на постапката пред Уставниот суд на Македонија и за правното дејство на неговите одлуки, на седницата одржана на 30 октомври 1991 година, донесе

РЕШЕНИЕ

1. НЕ СЕ ПОВЕДУВА постапка за оценување уставноста и законитоста на Одлуката за утврдување надоместок на работниците за чија работа времено престанала потребата поради намален обем на работата на Претпријатието, донесена од Работничкиот совет на Градежното претпријатие „Гранит“ во Скопје на 26 декември 1990 година.

2. На Уставниот суд на Македонија му е поднесена иницијатива за поведување постапка за оценување уставноста и законитоста на одлуката означена во точката 1 од ова решение, затоа што предвидувала привремено престанување потреба од работа на работниците поради намален обем на работата на Претпријатието, што не било во согласност со Уставот и било во спротивност со закон.

3. На седницата Судот утврди дека во точката 1 од Одлуката се предвидува поради намален обем на работата во економските единици и во Дирекцијата на Претпријатието да се изработат прегледи на работниците за кои нема можност да бидат ангажирани во процесот на работата, а во точка 2 се утврдува работниците наведени во прегледите да не доаѓаат на работа до

создавање услови за нивно повторно ангажирање на одредени задачи. Понатаму, Судот утврди дека во точката 3 од Одлуката е предвиден паричен надоместок од 80% од аконтацијата на личниот доход на работникот за кој нема можност да биде ангажиран во процесот на работата. Исто така, Судот утврди дека во точката 6 од Одлуката е утврдено паричниот надоместок да се исплатува на работникот додека не биде повикан на работа или додека не му се обезбеди едно од правата утврдени во член 21 од Законот за основните права од работниот однос.

Од изнесените одредби на Одлуката произлегува дека со нив привремено се утврдува поинаков начин на организацијата на работата, ангажирање на работниците и остварување на нивните права и обврски во услови на намален обем на работа и производно-економски тешкотии во работењето на Претпријатието и дека со нив не се доведуваат во прашање со Уставот и со закон гарантираните основни права на работникот од работниот однос.

4. Според став 1 на точката 1 од Амандманот XXV на Уставот на Република Македонија тесковниот труд на работниците и општествените средства како општествен капитал се основа на управувањето и присвојувањето на резултатите од трудот остварени со работењето со тие средства. Согласно став 3 на точка 3 од овој Амандман работниците се користат со резултатите што ќе ги остварат со работата и управувањето со општествените средства и ги поднесуваат материјалните и другите последици од економски нецелесобразното и општествено неодговорното користење на тие средства. Согласно став 2 на точката 5 работниците од остварениот приход ги надоместуваат потрошените средства и стекнуваат и го распоредуваат доходот за проширена репродукција, за резерви и за задоволување на своите лични, заедничките и општите општествени потреби.

Според став 1 точка 1 од Амандман XXVI работниците слободно ги здружуваат трудот и општествените средства во услови на стоковно производство и дејствување на законитостите на пазарот, заради вршење на стопански дејности и стекнување доход на пазарот. Според став 1 точка 2 од Амандман XXVI работната организација е самостојна самоуправна организација и економска и деловна целина во која работниците се поврзани со заеднички интереси во работата со општествени средства.

Според членовите 1, 2 и 23 од Законот за основните права од работниот однос („Службен лист на СФРЈ“ бр. 60/89 и 42/90) под работен однос се подразбира доброволен однос меѓу работникот и организацијата, заради вршење на определени работи и економски целесобразно и одговорно користење на средствата и остварување на правата и обврските што се стекнуваат од работата и по основ на работата, а правата, обврските и одговорностите на работниците од работниот однос се уредуваат со закон, со колективен договор и со општ акт на организацијата.

Согласно член 34 од Законот за работните односи („Службен весник на СРМ“ бр. 20/90) на работникот му е загарантиран личен доход во износ од 50% од просечниот месечен личен доход во стопанството на Републиката.

Од изнесените уставни одредби, како и од одредбите на новото работно законодавство, произлегува дека претпријатијата имаат поголема самостојност и одговорност како во сферата на водењето на деловната политика и рационално користење на средствата, така и во нормативното уредување на правата и обврските од работниот однос, со тоа што се должни да ги почитуваат со Уставот и со закон утврдените основни права на работниците.

Со оглед на тоа што со оспорената одлука привремено се уредува положбата на работниците во услови на намален обем на работа и производно-економски тенкотии во работењето на Претпријатието, при што не се доведуваат во прашање основните права на работникот кои произлегуваат од работниот однос, Судот оцени дека таа не е во несогласност односно не е во спротивност со означените уставни и законски одредби.

Во однос на наводот во иницијативата дека во конкретниот случај не се почитувани уставните и законските одредби за технолошки вишок, Судот смета дека со оспорената одлука не се уредуваат овие прашања, туку начинот на остварувањето на правата и обврските на работниците во услови на привремено намален обем на работа.

Врз основа на изнесеното, Судот одлучи како во точката 1 од ова решение.

У. бр. 55/91

30 октомври 1991 година

Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Македонија
м-р **Јордан Арсов, с. р.**

Огласен дел

СУДСКИ ОГЛАСИ

ОПШТИНСКИ СУД СКОПЈЕ II – Скопје

Пред овој суд е заведен спор за развод на брак по тужбата на тужителката Емине Редџи од Скопје, ул. „Виргино“ бр. 26, против тужениот Керим Лабјани, со непозната адреса на живеење.

Се повикува тужениот Керим Лабјани да се јави во овој суд во рок од 30 дена по објавувањето на овој оглас или во истиот рок, да ја достави својата точна адреса на живеење. Доколку не се јави во рок од 30 дена, ќе би, е застапуван од привремен старател.

Од Општинскиот суд Скопје II–Скопје, XI П. бр.1847/91.

(212)

ОПШТИНСКИ СУД ВО ГОСТИВАР

Пред Општинскиот суд во Гостивар се води процесна постапка за долг по тужбата на тужителот Трговско претпријатие увоз-извоз „Евромаркет“ од Гостивар, застапувано од полномошник Салиу Агрон, адвокат од Гостивар, против тужениот Сејфулаи Месут од Гостивар, населба VI зона бб со непозната адреса на привремена работа во Австрија.

Вредност на спорот 8.090 динари.

Бидејќи тужениот Сејфулаи Месут е со непозната адреса во Австрија за привремен застапник му е поставен Петрески Васил, стручен соработник при Општинскиот суд во Гостивар, кој ќе го застапува се додека истиот не се појави пред судот односно додека органот за старателство не го извести судот дека му поставил старател.

Од Општинскиот суд во Гостивар, П.бр.710/91.

(211)

ОПШТИНСКИ СУД ВО КАВАДАРЦИ

Со решение П.бр.377/91 на овој суд во правната работа на тужителот СИЗ за становање – Кавадарци против тужениот Шерифов Раџип ул. „Гуро Салај“ бр.

15, влез 5, стан бр. 2 заради раскинување на договор за користење на стан, се одредува за привремен застапник на тужениот Шерифов Раџип, адвокатот Томе Спанцов од Кавадарци, бидејќи живеалиштето односно престојувалиштето на тужениот е непознато за судот.

Од Општинскиот суд во Кавадарци, П.бр.377/91.

(208)

ОПШТИНСКИ СУД ВО КРИВА ПАЛАНКА

Пред Општинскиот суд во Крива Паланка се води постапка за расправање на оставината на пок. Симонски Димко Натко, поранешен земјоделец од с. Петралица – Крива Паланка, роден на 17.IV.1912 година, во с. Петралица, а умрел на 26.XII.1972 година во истото село.

Се повикуваат сите лица кои полагаат право на наследство да се јават во судот во рок од една година од денот на објавувањето на огласот во „Службен весник на Република Македонија“ и на огласната табла на овој суд.

По истекот на рокот од една година, доколку не се јави ни еден наследник оставината ќе и биде предадена на општината Крива Паланка.

Од Општинскиот суд во Крива Паланка, О.бр.89/90.

(207)

ОПШТИНСКИ СУД ВО КУМАНОВО

Пред овој суд се води парнична постапка за долг по тужбата на тужителот ОП „Југ турист“ – Куманово, против тужните Митески Јовица и Петковски Среќко од Куманово. Вредност на спорот 71.000 динари.

Со оглед на тоа што судот има известување дека првотужениот Митески Јовица пред една година заминувал во Австралија со непозната адреса на првотужениот Митески Јовица од Куманово, ул. „Б. Кидрич“ бр. 16, по тужбата на тужителот ОП „Југ-Турист“, Куманово, за привремен застапник му го одреди лицето Љубомир Гошевиќ, стручен соработник при овој суд, кој ќе го застапува тужениот се додека истиот не се јави на расправа пред судот или одреди свој полномошник.

Од Општинскиот суд во Куманово, П.бр.49/91.

(206)

ОПШТИНСКИ СУД ВО ТЕТОВО

Пред овој суд се води постапка за развод на брак по тужбата на тужителката Арифџи Редџи, против тужениот Арифџи Исмаил од с. Одри, а сега со непозната адреса во Германија.

Се повикува тужениот Арифџи Исмаил од с. Одри да се јави пред Општинскиот суд во Тетово, во рок од 15 дена по објавувањето на огласот, да достави своја адреса или постави свој полномошник.

Во спротивно, судот ќе му постави привремен застапник кој ќе ги штити неговите права и интереси во постапката.

Од Општинскиот суд во Тетово, П.бр.1408/91.

(209)

Пред Општинскиот суд во Тетово, по предлог на предлагачот Рамани Казим од Тетово во тек е процесна постапка за докажување на смртта на лицето Хасани Ферат порано од Тетово.

Се повикува лицето Хасани Ферат, порано од Тетово, како и секој друг кој знае за неговиот живот, да се јави во Општинскиот суд во Тетово во рок од петнаесет дена од денот на објавувањето на огласот.

Во спротивно, ќе се утврди смртта на ова лице.

Од Општинскиот суд во Тетово, Р.бр.505/91.

(210)

Во издание на НИРО СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА ќе излезе од печат збирка со новиот

УСТАВ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И УСТАВЕН ЗАКОН ЗА СПРОВЕДУВАЊЕ НА УСТАВОТ НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Цена на збирката е 150,00 динари.

Порачки се испраќаат на адреса: НИРО Службен весник на Република Македонија, Скопје, жиро сметка 40100-603-12498.

СОДРЖИНА

Страна

988. Закон за комуналните такси (Пречистен текст)	793
989. Одлука на Уставниот суд на Македонија, У.бр.78/91 од 9 октомври 1991 година	797
990. Одлука на Уставниот суд на Македонија У.бр.69/90 од 30 октомври 1991 година	797
991. Решение на Уставниот суд на Македонија, У.бр.55/91 од 30 октомври 1991 година	798